

Otepää 30.3.2019

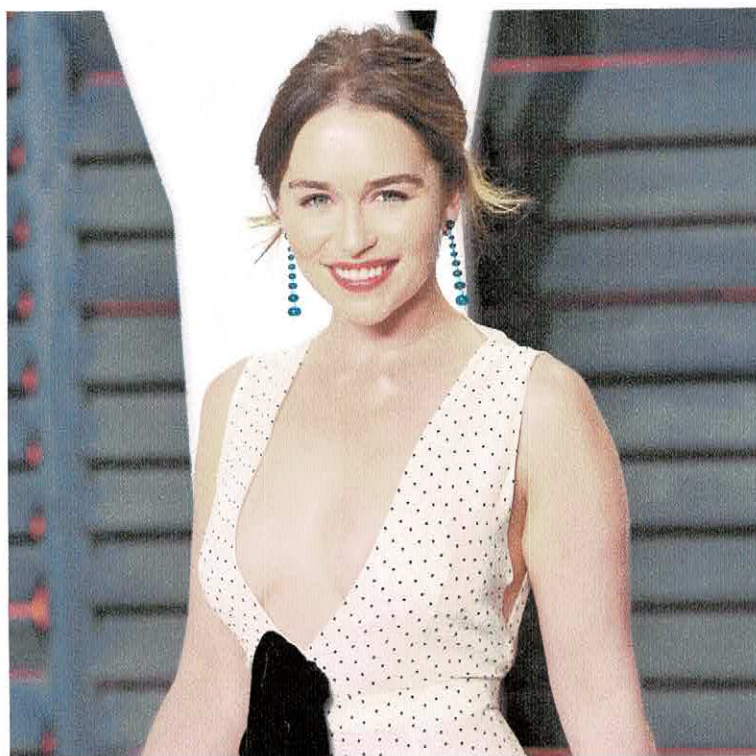
1. Ta sündis 1933 Vana-Otepääl. Kaitstes tehnikadoktori kraadi 1992 Tampere ülikoolis. Alates 1972 kuni tänaseni töötanud TTÜ ehitusteaduskonna õppejõuna, aastast 2013 emeriitprofessor. Praegu rekonstrueeritakse Tallinna laululava kaart tema näpunäiteid arvestades, ta on ka Tartu laululava kaare konstrueerija. Tuntumatest objektidest on juhtinud Tallinna Lennusadama betoonkonstruktsioonide renoveerimist 2012. Temanimelist stipendiumi antakse välja ehitusala üliõpilastele. Kes?
2. See on mürdiliste sugukonda kuuluv puuliik. Puu kasvab looduslikult Jamaical, Mehhikos ning Kesk-Ameerikas. Igihaljas puu kasvab 6-12 m kõrguseks. Viljadeks on marjad, mis kõrgelt hinnatud toiduainetööstuses. Inglise keeles kutsutakse marju "kõigevürtsiks" (allspice), eesti keeles on tal palju erinevaid variante (nt jamaika pipar, vürtspipar). Meditsiinis kasutatakse taime eeterlikku õli. Viljad annavad maitset ka vürtsikilule. Mis puu?
3. Ta on eesti tõlkija ja kirjanik, hariduselt dramaturg. Tõlkinud eelkõige hispaania, inglise ja portugali keelest, näiteks Coelho, Zafoni ja Borgese teoseid. Kirjanikuna on tal ilmunud kolm proosateost ("Vene veri", "Linnade põletamine", "Salaelud") ning kaks luulekogu. 2013 pälvis ta Tuglase novelliauhinna. Kes?
4. Seda eestlaste võiduga 4. jaanuaril 1919 lõppenud lahingut peetakse üheks Vabadussõja tähtsamaks. Sellega peatati punaste edasine pealetung Kesk-Eestisse. Eestlaste kaotuseks hinnati kolm langenut, punaarmee poolel hukkus üle poolesaja sõduri. Lahingus leidis seni peamiselt taganenud 2. jalaväepolk oma lahinguvapruse. Yri Naelapea on lahingule pühendanud terve poemi. Lahingupaigas asub võidualtarina tuntud mälestusmärk. Mis lahing?
5. Kes on pildil olev talisportlane?

6. Saar Polüneesias, üks Tuulepealsetest saartest. Pindala 1042 km². Saar on mägine, kõrgeim tipp Orohena (2241 meetrit). Saarel elab ligi 189 000 elanikku. Saare avastas 1767. aastal Samuel Wallis. Saare peamised vaatamisväärsused on Ühe Puu Mägi (One Tree Hill), kus esmakordselt saarele jõudes heitis oma laeva ankrusse James Cook ja Arahoho Blowhole (Arahoho ninasõõre), kus meri on kaljusse uhunud augu, millest vesi purskab välja justkui vaala ninasõõrmest. Saare rannajalgpallimeeskond on võitnud MM-il 2015 hõbemedali. Mis saar?
7. Äsja parima filmi Oscari saanud "Roheline raamat" räägib meile loo Don Shirley triost. Trio tšellomängija oli filmis kujutatud venelase Olegina, kuigi tegemist oli eestlasega. Küsitav on sündinud 1930 ning emigreerus 1941 Saksamaale. Tšellomänguga tegeles ta juba varasest lapsepõlvest. Alates 1958 elas USA-s, kus ta lõpetas Manhattani muusikakooli. Ta on esinenud koos Marlene Dietrichi ning Frank Sinatraga, oma muusikukarjääri lõpetas ta 1986 kontserdiga Carnegie Hallis. Praegu elab ta Vana-Kuustes. Kes?
8. See džinni kaubamärk on tootmises alates 1769. Selle asutas šoti päritolu londonlane, kes töötas välja ka joogi retsepti, mis on püsinud muutumatuna tänase päevani. Selle kaubamärgi džinn sisaldab kadakamarju, koriandriseemneid, lagritsat, kikkaputke, iirisejuurt ning apelsini- ja sidrunikoort. See oli esimene džinn, kuhu ei lisatud suhkrut ning millest võtsid eeskujuga teised "London's dry gin" nime kandvad joogid. Jook on pudeldatud kollase sildiga helerohelisse pudelisse, sildil on metssea kujutis. Legendi järgi oli džinnile nime andnud klanni esindaja päästnud Šotimaa kuninga metssea küüsisist. Mis kaubamärk?
9. Sündinud 1957 Valgas. Alustas piirivalveteenistust 1990. Ta on olnud piiriosakonna ülem ja piirivalvekolledzi direktor. 1. septembril 2007 lahkus teenistusest protestiks piirivalve riigikaitse süsteemist väljalülitamise vastu. Lõpetanud Eesti kaitseväge kõrgema juhtkonna erikursuse Soomes. Tal on Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduste magistrikraad organisatsiooni käitumise erialal. Saanud 1997 Kotkaristi teenetemärgi. Viimastel Riigikogu valimistel oli Kagu-Eestis edukaim kogutud 3802 häälega. Kes?
10. Küsitav, eeskätt kirjanikuna tuntuks saanu tegeles ka maalikunstiga. Oma autobiograafilises romaanis „Teenija poeg“ võrdles ta maalimist kanepi tarvitamisega. Kirjaniku rahutu iseloom väljendus ilmekalt tema enamasti tormist maastikku ja mässavat merd kujutavates maalides, aga ka näiteks romaanis „Hullu mehe kaitsekõne“. Näete tema maali „Linn“. Kes?

11. Kirjeldatava lõhkeaine töötasid välja tšehhi keemikud 1950. aastate lõpul. Leidis rohkem kasutamist külma sõja aastatel. Nii müüdi teda suurel hulgal Vietnami ja Liibüasse. Aine leidis kasutamist Vietnami sõjas USA vägede vastu. Liibüasse müüdnud kogusest sattus osa lõhkeainest terroristide kätte, kes kasutasid seda Lockerbie lennukatastroofi korraldamisel. Mis nime see lõhkeaine kannab?
12. See Colombia koondise keskkaitaja oli 2018 jalgpalli MM-i kõige resultatiivsem kaitsemängija löödud 3 väravaga. Turniiri esimeses mängus ei mänginud, hiljem lõi igas kohtumises värava. Tema värav Senegalile tõi meeskonnale alagrupivõidu, kaheksandikfinaalis lõpuminutitel löödu viis kohtumise Inglise koondisega lisajale. Kuulub hetkel Evertoni koosseisu. Kes?
13. See on valgete õite ja ovaalsete kõdrakestega, tähtkarvade tõttu hallikasrohelist värvi taim ristõieliste sugukonnast. Eristatakse mitmeid liike, neist Eestis kasvab vaid hall....., mis on liivastel kasvukohtadel, eriti Lõuna-Eestis tavaline umbrohi või jäätmaade asukas. Hea meetaim. Taime soomekeelne nimi tähendab meelehärmi. Taime eestikeelne nimi peaks osutama, et temast saab abi teatud häda puhul. Kaasaegne meditsiin seda siiski tõestada pole suutnud. Mis taim?
14. Ta sündis 1873 Viljandimaal vaimulikus peres ning pühendas ka enda elu õigeusu kirikule. Ta töötas aastatel 1901-1918 Laanemetsas, Nõos, Rõngus ja Tartus. Teda on meenutatud kui suurt muusika- ja luulehuvilist; ka oma jutlusi pidas ta luulevormis. Ta vahistati jaanuaris 1919 ning hukati Tartu Krediidipanga keldri massimõrvas. 1999 kanti ta märtrite nimekirja, 2002 kuulutati pühakuks. Tema poeg oli helilooja, kirjutas palju vaimulikku muusikat ning tema pojapoeg on aastaid olnud Elleri-koolis klaveriõpetaja ning pianist. Kes?
15. Kes on pildil olev filminäitleja?

16. See luitestik on moodustunud ca 10 000 aastat tagasi Balti jääpaisjärve kaldale. Need on Eesti kõrgeimad sisemaalited. Moodustavad Soomaa rahvuspargi kõrgeima tipu. Luidetel on RMK matkarada ning see on ümbruskonnas tuntud marja- ja seenekoht. Luided said nime ühe talupoja hobusega juhtunud kurva sündmuse järgi. Kuidas neid luiteid kutsutakse?
17. Küsitav on rootsi keeles kirjutav Soome ajakirjanik ja kirjanik. Ta debüteeris 1986 luulekoguga "Tango orange". Tal on ilmunud 7 romaani, neist eesti keeles "Lang", "Kus kõndisime kunagi", "Terendus 38" ja "Väävelkollane taevas". Ta on pälvinud mitmeid auhindu - 2006 Finlandia kirjandusauhinna, 2014 Põhjamaade Nõukogu kirjandusauhinna. Tema romaanide tegevuspaik on sageli Helsingi, tegelasteks tavalised inimesed, keda mõjutavad ajaloosündmused. Kes?
18. See oli antiikmütoloogias sügaval maa sees asunud, sama kaugel kui taevas maast, raudmüüri ja tulejõega ümbritsetud karistuspaik. Zeus hoidis seal kurjategijaid ja jumalateotajaid (nt titaane, Tantalost, Sisyphost). Mis nime see allmaailma vangla kandis?
19. Sündinud 1988 Tallinnas. Osalenud telesaadetes „Kaks takti ette“ ja „Eesti otsib superstaari“. Esindanud Eestit Eurovisiooni lauluvõistlusel. Laulnud ansamblites Metro Luminal ja The Big Bangers. Mänginud seriaalis „Nurjatud tüdrukud“. Kogunud tuntuust meemimeistrina. Tallinnas asub tema perekonnanimeline tänav. Kes?
20. Sündinud 1921 Tapal. Alustas kunstiõpinguid 1942 Tallinnas. Aastatel 1943–1944 õppis Liepajas lenduriks ning teenis seejärel Luftwaffes. Sõja lõpus sattus USA vägede kätte vangiks. Vabanenuna rändas Prantsusmaale ja repatrieeriti sealt 1945 Eestisse. Aastal 1950 lõpetas skulptorina Tallinna Riikliku Tarbekunsti Instituudi. Kujurina loonud humoorikaid, lihtsustatud vormikäsitlusega skulptuure ning mitmeid mälestusmärke: Kristjan Raua ausammas Tallinnas, „Leinav ema“ Muhul ja „Kaali mees“ Saaremaal. Tema hilisloomingus on olulisel kohal 1997 Soome Utti lennuväljale rajatud mälestussammas ning 2004 Ämari lennubaasis avatud monument kõigile langenud Eesti lennuväelastele. Tema lapselapsed on Maarja Vaino ja Martin Helme. Kes?

21. Linn Lätis Kurzemes, samanimelise järve kallastel. Kutsutud ka üheksa künka linnaks. Ajalooallikates mainitakse asulat esimest korda 1231. Sealne muinaslinnus oli kuralaste üks tähtsamaid keskusi. Aastal 1434 rajati sinna ordulinnus, mis hävis Põhjasõjas. Must päev linna ajaloo oli 28. juuni 1997, kui tuletõrjetehnika demonstratsioonil hukkus 8 last. Linnas asub läti vabadusvõitlejate mälestusmonument Kokletajs. Vaatamisväärsus on ka Kupferi kabel. Mis linn?
22. Britid on taliolümpialt võitnud aegade jooksul 39 medalit, neist enim (15) iluuisutamises. Lumelauasõidus on võidetud kaks pronksi, suusaaladelt on saadud ainult üks medal - *freestyle*-suusatamise pronks 2018 olümpialt. Lisaks oli neil käes pronksmedal ühel suusaalal Salt Lake City olümpial, kuid kahjuks selgus, et sportlane oli tarvitanud keelatud aineid ning medal võeti brittidelt ära. Mis alal ja kes jäi medalist ilma? MK sarjas tunti teda hüüdnime „The Highlander“ all.
23. Eesti tele- ja filmilavastaja, lõpetanud Tallinna Pedagoogikaülikooli telerežii alal. Lavastanud lasteseriaalid „Nöbinina“ ja „Lotte lood“. Filmi „Kutsar koputab kolm korda“ lavastaja ja stsenaarist. Pseudonüümi Aliis Jõe all avaldanud raamatud "Viimane laev" (2017) ja "... kes pole kunagi söönud homaari" (2018). Õige nime all avaldatud romaan „Tormpuudlane“ sai Tammsaare nimelise kirjanduspreemia. Tema psühholoogist isa oli eesti esimese usaldustelefoni rajaja. Kes?
24. Ta asub Veomehe tähtkujus ja on põhjataeva heleduselt kolmas täht. Eestis on see kollakas-oranžikas täht eriti hästi nähtav jõulude paiku. Tähe nimi tähendab ladina keeles väikest kitse. Helilooja Urmas Sisask on kirjutanud temanimelise klaveripalade tsükli. Mis nime see täht kannab?
25. Need primaadid elavad Kagu-Aasias, suurus varieerub 0,5 kg kuni 2 kg. Nende esi- ja tagajäsemed on sama pikad ning neil on võime säilitada jäsemetes verevarustus ka väga pikalt puuksa küljes rippudes. Imetajate seas on nad erilised seetõttu, et nende hammustus võib tappa - ohu korral lakuvad nad oma esikäppade sisekülge, kus olev mürk aktiveerub süljega segades. Oma armsa välimuse tõttu püütakse neid illegaalselt lemmikloomadeks. Lemmikutena pidamiseks eemaldatakse neil kõik hambad, mistõttu nende ellujäämisprotsent on väga väike. Mis loom?

26. Prantsusmaal asub kaks maa-ala, mis kuuluvad ühe teise riigi nn auterritooriumide hulka - Vimy lahingu ala, mille 1922 Prantsuse valitsus andis selle riigi kasutusse tasuta, maksuvabalt ja igavesti ning Somme'i lahingu ala, mis osteti 1921 selle riigi ühe piirkonna elanike poolt. Mis riigi auterritooriumid need on?
27. Ta on Soome metsajumal. Tema naine oli jumalanna Mielikki, tütreid Annikki, Tellervo, Tuulikki ja Nyyrikki. Tema kulmud ja habe olid samblikust ning tal oli võime muuta enda suurust - vajadusel oli ta puude kõrgune või rohukõrre pikkune. Üks austatumaid vanu jumalaid, enne jahile minekut palutakse just temalt jahiõnne. Elas omanimelises paigas, ka praegu on olemas samanimeline asula Helsinki lähedal. Jean Sibelius on kirjutanud sellenimelise sümfoonilise poeemi. Mis on selle jumala nimi?
28. Need Kariibi meres asuvad Väikeste Antillide saarestikku kuuluvat kolm saart on tuntud ka ABC saarte nime all. Mis nime need saared kannavad?
29. Ta oli 1883 Saaremaal sündinud jõumees ja maadleja. Teda tuntakse hüüdnime Suur Tõll all. Korraldas näidisesinemisi ja raskejõustikukursusi nii saartel kui Mandri-Eestis. Teda hinnati Eesti üheks tugevamaks meheks 1920. aastail. Vanemas eas elas ta Valgas ja Priipalus, oli Rõngus uusmaasaaja. Hukkus 1947 suvel tehes jõunumbrit, kus traktor üle ta rinna pandud laua sõitis. Traktor libustus laudsillalt jõumehe rinnakorvi peale. Maetud Rõngu surnuaeda, sünnikohas Valjalas on avatud talle mälestusmärk. Kes?
30. Kuulete ühe ansambli sel aastal Grammysel nomineeritud lugu "Don't go breaking my heart" albumilt DNA (2019). Ansambli ajalugu on aga märksa pikem - debüteeriti 1996 omanimelise albumiga. Mis ansambel?

31. Sündinud 3. oktoobril 1892 Rakke külakoolmeistri pojana. Õppinud Tartu reaalkoolis ja Riia polütehnikumis kaubandust. Kogu õppimise aja jooksul oli ta Riia Eesti Üliõpilaste Seltsi üks aktiivsemaid liikmeid. Suvevaheaegadel Rakkes viibides organiseeris seal laulukoore ja näitetruppe ning õhutas ümberkaudsete põllumeeste ühistegevust. 1914 asus Tallinnas tööle pangaametnikuna. Osales spordiseltsi Kalev ümberkujundamisel, olles hiljem seltsi esimeheks. Saatis Jüri Vilmsi 1918 märtsis saatuslikul teekonnal üle jää Soome ja hukkus koos temaga. Kes?
32. Enamasti saavad filmid rohkem Oscari nominatsioone kui võite. Enim auhindu saanud filmide esikuuikus on kaks filmi, mis on võitnud kõik Oscarid, millele neid nomineeriti. Üks neist on „Sõrmuste isanda“ triloogia viimane osa (2003), mis nomineeriti 11 auhinnale ning võitis neist kõik. Teine film esilinastus 1987 ning nomineeriti 9 kuldmehikesele võites need, mh ka parima filmi ja parima režissööri Oscari. Filmi režissöör oli Bernardo Bertolucci, peaosades John Lone, Peter O’Toole, Joan Chen. Mis filmist on jutt?
33. See on alevik Saaremaal samanimelise jõe ääres. Siinses kirikus asub Eesti üks kaunemaid renessanssajastu puuskulptuure - Paadla mõisniku Otto von Buxhoevdeni epitaaf aastast 1591. Alevikus asub AS EstAgar, kus toodetakse punavetikatest marmelaadi valmistamiseks kasutatavat agarit. Siin asub ka eesti ralliässa Ott Tänaku kodukoht. Mis nime see koht kannab?
34. See füüsik ja matemaatik sündis 1608. Demonstreeris õhurõhu olemasolu ja ehitas esimese baromeetri. Uuris vedeliku väljavoolamist anumast ja täiustas optiliste läätsede lihvimise meetodeid. Tema auks on nimetatud üks mõõtühik, allveelaev ja kraater Kuul. Kes?
35. Kes on kunstnik?

36. See kirjanik on sündinud 1969 Inglismaal, elanud pikalt Sitsiilias ja Jaapanis. Tal on ilmunud 8 romaani. Neist tuntuim on ilmselt 2004 ilmunud "Pilveatlas", mille põhjal vändati 2012 samanimeline film (peaosades Halle Berry ja Tom Hanks). Eesti keelde on tõlgitud romaan "Luukellad". Viimane romaan "From me flows what you call time" valmis 2016, kuid see avaldatakse alles 2114, kuna kuulub projekti "Tulevikuraamatukogu". Kes?
37. See on Eesti sügavaim allikas. Ta asub Endla looduskaitsealal, Norra mõisa lähedal. Allikast voolab välja samanimeline oja. Allikalehter on ligi 6 meetrit lai ja 3 meetrit pikk ning 4,8 meetrit sügav. Allikas näib värvilt hõbedane, kaldad samblased, ümberringi kasvamas kuused. Nõiduslikkust lisab allikaveele siin kasvav haldjajuukseid meenutav roheline niitvetikas. Kaunil allikal on aga üpris kole nimi. Mis nime allikas kannab?
38. See sportlane alustas oma karjääri suusahüppajana tulles ka juunioride maailmameistriks 2007. Tema isiklik rekord on 183 meetrit hüpatuna 2011 Obersdorfis. Veendunud, et paremaks sellel alal ta enam ei saa, alustas 2013 professionaalse jalgratturi karjääri. Uue karjääri ühed säravamad tähised on seni hõbemedal eraldistardisõidus 2017 MM-il ja 10. koht Rio OM-il. Eriti tugev on ta mägedes, saanud 2018 Tour de France'il 4. koha. Võitnud mitmeid mainekaid velotuure, nt mullu Romandia ja Baskimaa velotuuri. Tänavu on jõudnud juba võidutseda AÜE velotuuril. Kes?
39. See on projektiteater, mis tegutseb põhikohaga Tartus Genialistide Klubis. Teatri avasid 27. märtsil 2014 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia etenduskunstide osakonna teatrikunsti eriala 10. lennu tudengid. Samal aastal alustati oma monolavastusi tutvustavat üritustesarja „Monolava“. Esimesed populaarsemad lavastused olid „Nero“ ja „Pööriöö“. Omanäolist teatrit on pakutud tänaseni, viimased menukamad lavastused olid tragöödia „Caligula“ ja humoorikas „Peks mõisatallis“. Mis nime see teater kannab?
40. See 1494 Cognac'i linnas sündinud mees oli Prantsuse kuningaks aastatel 1515-1547. Ta tugevdas kuningavõimu ja allutas katoliku vaimulikud kuningale. Pidas ülemvõimu pärast Euroopas 4 sõda Karl V-ga. Aitas kaasa renessansikultuuri ja teaduse arengule, asutas nt 1530 College de France'i, tema ajal ehitati üles Fointainebleau lossikompleks. Kes?

41. Eesti heliloojate hulgas on naised vähemuses. Küsimegi heliloojat, kelle sünniaastapäeva saame täna tähistada. Ta sündis Ukrainas, Eestisse asudes lõpetas TRK koguni kolmel erialal - kooridirigeerimine, klaver ja kompositsioon. Töötas 1944-74 TRK muusikateooria õpetajana. Legendaarsed on tema kaks solfedžoõpikut (1960, 1962). Esines kontsertpianistina, kirjutas muusikaarvustusi, oli hobifotograaf ning amatöörfilmitegija. Tema loomingusse kuuluvad mh kaks sümfooniat, Eesti muusikas harva kirjutatud kontrabassikontsert ning pala "Avalugu" üheksale metsasarvele. Tema abikaasa oli muusik Mart Paemurru, poeg tšelloprofessor Peeter Paemurru. Kes?
42. 4. jaanuaril 2019 postitati Instagrami üks pilt koos saatesõnadega: "Püstitame maailmarekordi ja teeme sellest kõige rohkem meeldimisi kogunud postituse Instagramis". Pilt kogus lühikese ajaga tohutu huvi - löödi mitte ainult eelmine Instagrami rekord (18,4 miljonit meeldimist), vaid kõigi aegade kõikide online-meedia lehtede rekord. 18. märtsiks 2019 oli pilt kogunud 53,3 miljonit meeldimist. Postituse taga oli Chris Godfrey, kes kommenteeris hiljem, et valis maailmarekordi katsetuseks pildi, mis kujutaks nii kujult kui olekult midagi väga lihtsat ja igapäevast. Mis oli pildil?
43. Mullu avati Indias Gujarati osariigis Sadhu Beti saarel maailma kõrgeim monument - „Ühtsuse monument“. Hiigelsuurel pronksist mehekujul on kõrgust 182 meetrit. Kujul kujutatud mees läks ajalukku India riigi iseseisvuskangelasena, kelle hüüdnimi oli „India Raudmees“. Kes?
44. See on saksa traditsiooniline jõuluküpsetis, mille ajalugu ulatub 15. sajandisse. Oma olemuselt on tegemist pärmitainaküpsetisega, millele lisatakse kuivatatud puuvilju, sukaadi ning sageli ka martsipani. Pealt on see kaetud tuhksuhkrukorruga, mis peaks sümboliseerima valget lina. Dresden, kust pärinevad esimesed teated sellest saiast, peab igal aastal selle küpsetise festivali. Seal küpsetatakse üks suur sai, mis kaalub ca 3 tonni ning mis siis pidulikult linna keskele toimetatakse ning spetsiaalse, 1,6 m pikkuse noaga lahti lõigatakse. Mis küpsetis?
45. See on šampinjoniliste sugukonda kuuluv seeneliik. Eestis on ta laialdaselt levinud ja seda eriti inimtekkelistel kasvukohtadel nagu näiteks karjäärid, teeservad, võsastikud ja pargid. Kasvab septembrist novembrini ja eriti rohkelt võib neid leida hilissügisel. Võib moodustada väga suuri kogumeid, kus on koos kümneid tuhandeid viljakehi. Kuulub küll söödavate seente hulka, kuid võib põhjustada seedehäireid nii värskest kui ka kupatatult. Mis seen?

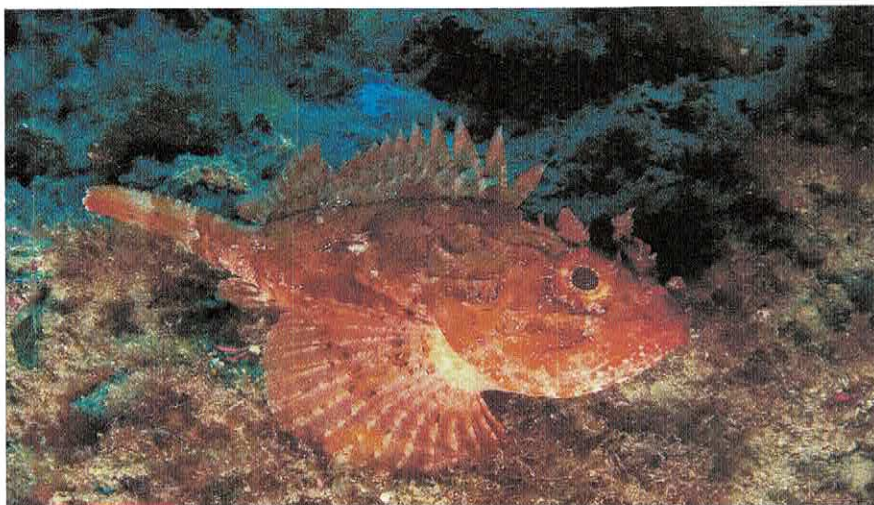
46. Teose esmatrükk ilmus 1934 autori kulu ja kirjadega. Väljaande kaanel oli jube pilt, mille hiiglaslik vähk hoidis sõrgade vahel alasti naist. Autobiograafiliste sugemetega romaanis räägib kirjanik oma elust prostituutide, kupeldajate, kunstnike ja kirjanike seltskonnas Montparnasse'il. Raamat tegi 43-aastase kirjaniku hoobilt kuulsaks. USA-s ja Inglismaal oli romaan siiski avameelse suguelu kujutamise tõttu aastakümneid keelatud. Nimetage autor ja teos.
47. Küsitav mees on tulnud eesti individuaalseks meistriks 3 korda fletis ja 4 korda nii espadronis kui ka epees. Võitnud 1939 Rootsi kroonprints'i nimelise hõbefleteti. Olnud 1949–52 ja 1957–91 Vehklemisfõd-i presiidiumi esimees. Kuulunud 1972–90 NL-i Vehklemisfõd-i presiidiumi. Tegutsenud ka kohtunikuna. Tõotanud 1955–90 ENSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsuses ja 1990–98 Riigi Teataja toimetuse juhatajana. Kes? Tema poeg on tuntuks saanud autosportlasena.
48. See on Põhja-Jäämere ääremeri, mis ümbritseb Ellesmere'i saart ja Gröönimaa põhjarannikut. Meri on aasta ringi kaetud jääga, mille paksus ulatub 15 meetrini. Kusagil Põhja-Jäämeres pole paksemat jääd. Mere sügavus on 100–300 m. Mere kaldad on kaljused ja tugevalt fjordidega lõhestatud. Kallastelt langevad merre liustikud. Ainus mere rannikul asuv asula on Alert, mis on maailma põhjapoolseim asustatud punkt. Mis meri?
49. See on kunsti- ja kultuurirühmitus, mis on nime saanud väljamõeldud geenius, novaatorliku leiutaja ja teadlase Manfred .... järgi. Manfred on olnud rühmitusele inspiratsiooniks mitme kunstiprojekti juures - 2013 kandideeris Kultuurkapitali aastapreemiale näitus "Sada aastat - Manfred ..... elu ja looming 1920-2020", 2018 esietendus rahvusoperis EV100 programmi raames loodud ooper "Eesti ajalugu. Ehmatusest sündinud rahvas". Rühmitusse kuuluvad nt helilooja Tatjana Kozlova-Johannes, visuaal- ja etendus kunstnikud Taavet Jansen, Andrus Laansalu, Henri Hütt. Mis nime kannab see rühmitus?
50. Näete pildil ühe riigi peaministrit. Kes ja mis riigi peaminister ta on?

51. Sündinud 1883 Londonis. Osales mereväe sõjalistel operatsioonidel juba I maailmasõjas, teenides välja commanderi auastme. 1935 sai kontraadmiraliks. 1938 läks erru, kuid II maailmasõja puhkedes astus teenistusse tagasi. Sai 1943 admiraliteeti auastme ja asus Briti laevastiku juhina koordineerima liitlaste merejõudude operatsioone Euroopas. Hukkus lennuõnnetuses 1945 Pariisi lähedal. Kes? Sarnase perenimega mees viis Inglismaa jalgpallimeeskonna 1966 maailmameistriks.
52. See ligi 2 miljoni elanikuga autonoomne vabariik kuulub Usbekistani koosseisu ja piirneb Türkmenistani ja Kasahstaniga. Territooriumi põhjapiir kulgeb läbi kuivava Araali mere. Vabariigi piiridesse jääb Üstirti platoo idaosa, Kõzõlkumi kõrbe lääneosa ning Amudarja delta. Kliima on tugevalt kontinentaalne. Suurim linn on Nukus. Kasvatatakse puuvilla, riisi, lutserni, puuvilju, loomadest karakullilambaid, veiseid ja kaambleid. Valmistatakse siidi. Mis nime see ala kannab?
53. 1971. aastal Bob Thomase poolt loodud Creeper (tõlk hiilija) on omalaadsete hulgas esimene. Mis oli Creeper?
54. See jaanuaris 1964 Hollywoodis Sunset Boulevardil avatud ööklubi nimetas end esimeseks ehtsaks Ühendriikide diskoteegiks. Klubi hakkas silma paistma nii oma kuulsate live-esinejate kui ultraminiseelikutes nais-DJ poolt pakutud meeleoluka atmosfääriga. Klubile on tuntust toonud Jimi Hendrix, Frank Zappa, The Doors. Paljudele briti artistidele on ta olnud hüppelauaks USA muusikaturule. Klubi on aastate jooksul üle elanud kõik muusikastiilide muutused. Los Angelese linnavalitsusega on pikki aastaid võideldud klubi nimes sisalduva otsese viite üle alkoholile. Mis nime see ajalooline ööklubi kannab?
55. Näete pildil oma riigi koondise 2018 maailmameistrivõitlasi tüürinud ning turniiri parima mängija auhinna saanud võrkpallurit. Kes ta on ja mis riiki ta esindab?

56. Selle kirjaniku 1975 eesti keeles avaldatud romaanist „Magnetisööri viies talv“ lugesid koolipoisid teatud kohti salaja üksteisele ette. Tema näidendeid „Vihmausside elust“ ja „Tribaadide öö“ on etendanud menukalt eesti teatrid. Romaani „Ihuarsti visiit“ põhjal tehtud film „Kuninglik armulugu“ on võitnud mainekaid filmiauhindu. Eesti keeles on temalt ilmunud ka lastele seiklusjutt „Kolme koopa mägi“. Kes? Samaselt kõlavat perekonnanime kannab ka üks tõkkejooksu olümpiavõitja?
57. See on Brasiilia firma, mis tegeleb busside tootmisega ning mis asutati 1949. Nad ekspordivad rohkem kui 60 riiki. Kui nende toodetud bussimudelite nimesid vaadata, võiks arvata, et tegemist on Itaalia firmaga - Allegro, Viaggio, Paradiso jne. Ka firma nimi on inspireeritud ühest kuulsast 13. sajandil sündinud itaallasest. Mis on selle bussifirma nimi?
58. Omal ajal etendus näitemäng „Vaimude tund Jannseni tänaval“, kus autori tahtel kohtusid Lydia Koidula ja Aino Kallas. Nüüd on Andrus Kivirähk toonud oma näidendis „Vaimude tund Koidula tänavas“ samuti kokku kaks kirjanikku. Mõlema kodu asuski juhuse tahtel just Koidula tänaval. Kuna lugu, kus kaks vanameest juttu ajavad, ei viitsi keegi vaadata, tuleb klassikutele külla ka koolitüdruk Kristi. Näidend on Eesti Draamateatri mängukavas, peaosades Tõnu Oja ja Taavi Teplenkov. Millised kaks kirjanikku kohtuvad näidendis?
59. See merekala elab kuni 800 m sügavusel. Lebab enamiku ajast merepõhjal, varitsedes saaki. Varjevälimus saavutatakse peas olevate nahajätkete ja tumedatest laikudest ning võõtidest mustri abil. Teatud ajavahemiku möödumisel kala kestab: naha ülakiht eraldub ja asendub uuega, värvus muutub taas eredaks. Vaenlaste vastu kaitsevad teda ogakiired, mis on ühenduses mürginäärmetega: nende torked põhjustavad inimesele tugevat valu. Mis kala?

60. Kuulete teost „Bukoolika“. Kes on helilooja?

1. Karl Öiger	41. Els Aarne
2. pimendipuu	42. muna
3. Kai Aareleid	43. Sardar Patel
4. Aidu	44. stollen
5. Dorothea Wierer	45. kuldmampel
6. Tahiti	46. Henry Miller „Vähi pöörijoon“
7. Jüri Täht	47. Boris Valdek
8. Gordon's	48. Lincolni meri
9. Uno Kaskpeit	49. MIM
10. August Strindberg	50. Jacinda Ardern, Uus-Meremaa
11. Semtex	51. Bertram Ramsay
12. Yerry Mina	52. Karakalpakkia
13. kogelearohi	53. esimene arvutiviirus (uss)
14. Mihhail Bleive	54. Whisky A Go Go
15. Emilia Clarke	55. Bartosz Kurek, Poola
16. Ruunaraipe	56. Per Olov Enquist
17. Kjell Westö	57. Marcopolo
18. Tartaros	58. Mati Unt, A. H. Tammsaare
19. Robin Juhkental	59. meripuuk
20. Kalju Reitel	60. Ester Mägi
21. Talsi	
22. Alain Baxter, slaalom	
23. Elo Selirand	
24. Kapella e Jõulutäht	
25. loori	
26. Kanada	
27. Tapio	
28. Aruba, Bonaire, Curacao	
29. Aleksander Sannik	
30. Backstreet Boys	
31. Arnold Jürgens	
32. „Viimane keiser“	
33. Kärla	
34. Evangelista Torricelli	
35. John Everett Millais	
36. David Mitchell	
37. Sopa	
38. Primož Roglič	
39. Must kast	
40. Francois I	